

Julia Rysicz
Wrocław

Футбольна термінологія в різних слов'янських мовах з погляду структурного і конфронтативного вивчення

Футбольна лексика як об'єкт спеціального вивчення фігурує в кількох власне лінгвістичних розробках, а також, що важливо, у ряді лексикографічних праць. Серед перших слід виокремити статтю Л. Краєвського та Н. Ващенко *Оппозиция свой-чужой в текстах кричалок болельщиков футбола (на материале польской, русской и украинской субкультурной лексики)*¹. Автори статті вдаються тут до психологічного та культурно-антропологічного підґрунтя футболу як будь-якої іншої гри, що накидає свої рамки поведінки, а також відповідний емоційний стан. Останній, своєю чергою, передбачає реалізацію дихотомії "свій-чужий" у якнайбільш агресивних формах вираження щодо другого компонента та комплементарно-заохочувальних щодо першого.

З-поміж лексикографічних праць, присвячених футбольній лексиці, унікальним, заснованим на живому фактичному матеріалі, виданням з якнайширшою інтернет-бібліографією є, на наш погляд, *Футбольный словарь сленга* Т. Нікітіної². Це джерело подає також приклади кричалок, використовуваних уболівальниками різних російських футбольних клубів.

Власне науковий системний підхід до футбольного жаргону зустрічаємо в статті *Футбольные жаргонизмы и фразеологизмы-жаргонизмы и их употребление в СМИ*³. Тут жаргонна лексика, узятя з лексикографічних джерел і мови спортивних ЗМІ, характеризується відповідно до виділованих у ній мікрожаргонних груп, таких як, наприклад, 'судійство', 'хід гри', 'компоненти гри', 'завдання гравців', 'турнірний розклад', крім того, здійснено спробу виявити мотиватори до появи жаргонізмів.

---

¹ Лех Краєвски, Н.Н. Ващенко, *Оппозиция свой-чужой в текстах кричалок болельщиков футбола (на материале польской, русской и украинской субкультурной лексики)*, [w:] *Проблемы семантики языковых единиц в контексте культуры (лингвистический и лингвометодический аспекты)*, Москва 2006, s. 444-453.

² Т.Г. Никитина, Е.И. Рогалева, *Футбольный словарь сленга*, Москва 2006.

³ А.В. Савченко, *Футбольные жаргонизмы и фразеологизмы-жаргонизмы и их употребление в СМИ*, [w:] *Слово в словаре и дискурсе*, Москва 2006, s. 365-369.

Натомість першою спробою науково-лексикографічного осмислення самої термінології в галузі футболу вважаємо працю А. Рилова *Футбольная терминология. Словарь-справочник*⁴. У ній термінологія зібрана в тому числі з навчальних посібників з футболу, крім того, упорядкована і систематизована, з вияскравленням термінологічної омонімії та синонімії, а також із поданням валентності слів-термінів.

Загалом можемо констатувати, що власне термінологія є одним з найбільш опрацьовуваних останнім часом в українській лінгвістиці дослідницьких полів, зокрема її укладення, уніфікація та стандартизація. Фактична кристалізація науки термінознавства пов'язана з прізвищами таких українських учених, як Т. Панько, Г. Мацюк, І. Кочан, В. Симоненко. Власне в колективній монографії трьох перших авторок *Основи термінознавства*⁵ висвітлено засади аналізу конкретних систем термінів, у тому числі на семантичному, граматико-структурному і функціонально-стилістичному рівнях. Так, у семантичному вивченні наголошується на конечності опису структурно-парадигматичних і різноманітних семантико-парадигматичних зв'язків між макро- та мікроскладниками⁶ будь-яких термінологій.

Структурно-парадигматичні зв'язки увиразнюються насамперед внутрішньою організацією системи, виділенням певних угруповань термінів, а також розвиненими / нерозвиненими відношеннями даної терміносистеми з іншими, тобто зовнішніми реляціями в межах мовної системи.

Семантико-парадигматичні відношення, своєю чергою, передбачають опис полісемічних термінологічних зв'язків (це найчастіше явища вторинної номінації та розширення первинного значення слова-терміна), синонімічних кореляцій між макро- й мікроскладниками терміносистеми, родо-видових відношень, які дають чи не найповніше уявлення про системність тієї чи іншої термінології.

Функціонально-стилістична характеристика кожної термінології має відбуватися передусім на прикладі текстів наукового стилю, що торкаються вивченої галузі, а також, і це, на наш погляд, є перспективніше та актуальніше, на прикладах усних і письмових текстів інших стилів, як-от розмовного, художнього чи публіцистичного.

Грамотико-структурне вивчення терміносистем має охоплювати комплексний аналіз досліджуваних елементів на словотвірному рівні, тобто виокремлення непохідних і похідних термінів та з'ясування типології останніх, у тому числі термінів складених або словосполучень.

⁴ А.С. Рылов, *Футбольная терминология. Словарь-справочник*, Нижний Новгород 1997.

⁵ Т.І. Панько та ін., *Українське термінознавство: Підручник*, Львів 1994.

⁶ Під макроскладниками розуміємо при цьому терміногрупи, тоді як під мікроскладниками поодинокі терміни (або терміни як поодинокі лексеми).

Надалі наша увага буде зосереджена якраз на термінах-словосполучках, і це з двох причин. По-перше, через їх суперечливий статус щодо належності до власне термінів. По-друге, через особливий характер цих лексем, які, складаючись із гіпероніма та гіпоніма, є безпосереднім унаочненням власне родо-видових відношень та валентності гіпероніма.

Валентність, або сполучуваність, є одним з найбільш актуальних питань, що вимагає висвітлення в межах власне контрастивного аналізу споріднених (тут – польської та української й російської) мов.

Одним з найновіших і таких, що дотичить мови в цілому, поглядів на контрастивне вивчення, є теорія застосування в останньому т.зв. мови-посередника. Висунута наприкінці минулого століття і поступово впроваджувана в конфронтативній лінгвістиці, ця теорія заслуговує, на наш погляд, на особливу увагу. Семантична мова-посередник є фактично знаряддям для зіставлення формальних засобів вираження того чи іншого змісту в мовах, що порівнюються (переклад наш. – Ю.Р.)⁷.

Спираючись частково на головні засади використання вище згаданого знаряддя семантичного аналізу конкретної підмови, а саме: термінології, тобто ідучи від змісту до форми, ми виділили в досліджуваній системі термінів провідну семантичну категорію дії, поширювану за допомогою наступних конкретизаторів:

- А) власне дія;
- Б) дія + предмет, на який вона спрямована;
- В) дія + місце її поширення (тут конкретизатор просторового значення частко є атрибутивом);
- Г) суб'єкт дії;
- Г) дія + (адресат) + напрямок дії;
- Д) дія + наслідок дії (конкретизатор наслідку зазвичай є об'єктом);
- Е) наслідок дії або бездіяльності;
- Є) дія + інструмент її виконання.

Крім семантичної категорії дії, що, поширювана різними конкретизаторами, дає можливість охарактеризувати і систематизувати велику кількість конкретних термінів, ми виділили також менш поширені семантичні категорії, зокрема 'предмет' та 'ознака', котрі вможливають опис решти дібраних термінів і їх сполук.

Семантичну категорію дії в аналізованій нам системі футбольних термінів представляють переважно терміносполучки, морфологічно виражені дієсловом і прямим додатком у знахідному відмінку. Наприклад, *atakować piłkę, uderzyć piłkę, dobić piłkę, odpierać atak, pchnąć piłkę, przerwać mecz, rzucić piłkę* та

⁷ *Gramatyka konfrontatywna bułgarsko-polska*. Т. 5., cz. 1 (Тыпу pozycji predykatywno-argumentowych), Warszawa 1992, s. 5.

еквівалентні їм в українській та російській мовах відповідники: *атакувати / атакують, вдарити по м'ячу / ударить по мячу, добити / добить, відбити атаку / отбить атаку, штовхнути м'яч / толкнуть мяч, перервати гру / прервать матч, кидати (вкидати) м'яч / бросать (вводит) мяч*⁸.

Зрідка ці терміносполуки поширюються ще додатковими конкретизаторами інструментального або атрибутивного характеру (наприклад, *uderzyć piłkę głową / вдарити головою по м'ячу / ударить по мячу головой; blokować zagrywaną piłkę / блокувати передачу / блокировать пас*) або в спосіб розвитку сурядних відношень між елементами терміносполуки, як-от *prowadzenie i toczenie piłki / вести м'яч низом / вести мяч по низу*. Останній приклад засвідчує теж появу в ролі безпосереднього агента віддієслівного іменника (див. також *uderzenie piłki / удар по м'ячу / удар по мячу, kontrolowanie piłki / контроль за м'ячем / контроль над мячом, kierowanie obroną / керувати захистом / руководить защитой, podcięcie piłki / підріз м'яча / подкос мяча*). Це морфологічне вираження, що цікаво, домінує в групі термінів, котрі репрезентують семантичну категорію “власне дія”. Наприклад: *krycie / опіка / опека, blokowanie / блок, блокування / блок, блокировка, chwyt / відбір, узяти / прием; взять, поймать; kontratak / контратака / контратака, przechwycenie / перехоплення / перехват, drybling / фінти / финты, dogrywki / додатковий час / дополнительное время*.

У процентному відношенні можна засвідчити тут навіть домінування субстантивного вираження термінологічного поняття: 60 % проти 40 % вербальних термінів на зразок *łapać / ловити / ловить; bronić się / захищатися / защищаться, główkować / відбивати головою / отбивать головой* тощо. На структурному рівні для цієї семантичної категорії теж характерні зазначені вище способи поширення за допомогою конкретизаторів у вигляді прямого чи непрямого доповнення, а також за допомогою сурядного нанизування слів-термінів (див. напр. *podawanie i przyjmowanie, rozgrzewka i rozciąganie się, krycie o pościg z przeciwnikiem*). Водночас зауважимо, що подібне структурне різноманіття є радше винятком з огляду на мінімалізацію структури й обмеження її одиничними термінами. Зазначене властиве також презентації семантичної категорії “наслідок дії”, що простежується зокрема на таких прикладах: *kontuzja / контузія / контузия, ofsajd / офсайд, положення поза грою / офсайд, положение вне игры; faul / фол / фолл, goal / гол / голл, remis / нічия / ничья, sprudłować / схибити, промазати / промахнуться, промазать; sfaulowany / (гравець) поза грою / (игрок) вне игры і под.*

⁸ Тут і далі фактичний термінологічний матеріал подаватиметься з кількох польських і російських джерел (див. відповідно № 1-3, 5-7; 10-13 з бібліографії), своєю чергою українські терміни і польські жаргонізми – з власного словника-питальника, а також інтернет-ресурсів (відповідні номери в бібліографії: № 6, 14-18).

Ці ж агентивні назви можуть бути поширені конкретизатором суб'єкта дії, як, скажімо, *atak drużyny przeciwnej* / атака команди суперника / атака команди противника, *broń drużyny* / захист збірної / защита сборной, *przejęcie piłki przez drużynę przeciwną* / перехоплення м'яча суперником / перехват мяча соперником.

Семантичну категорію “дія і місце її поширення” презентують агентиви, поширені локалізаторами, що виражені, з одного боку, конструкціями “дієслово (+ прийменник) + іменник” (а), а з іншого – конструкціями “віддієслівний іменник + прикметник” (б). Наприклад:

а) *bieć przy przeciwniku* / бігти біля суперника / бежать рядом с противником, *podawanie w kwadracie* / грати в квадраті / играть в квадрате, *przytrzymywanie piłki przy ziemi* / притримування м'яча / удерживание мяча, *wrzut z autu* / вкидати з аути / вводит из аута, *toczenie się piłki po ziemi* / котити м'яч / котить мяч, *grać wokół przeciwnika* / грати навколо суперника / играть вокруг соперника, *oddawanie strzałów z dystansu* / прострілювати з відстані / стрелять с расстояния, *piłka nagrywana po skosie* / розігрування м'яча по діагоналі / розыгрыш мяча по диагонали, *rodanie na 15-30 m* / передача (пас) на 15-30 м / передача (пас) на 15-30 м, *trzymanie piłki przy stopach* / тримати м'яч стопами / удержание мяча стопой, *przyjmowanie piłki w powietrzu* / відбір м'яча в повітрі / прием мяча в воздухе;

б) *obrona strefowa* / захист лінії (зони) / защита линии (зоны, крыла), *krusie strefowe* / опікувати на лінії / опекаль на линии, *presja podbramkowa* / пресинг біля воріт / прессинг у ворот, *atak szeroko zakrojony* / широка (потужна) атака / обширная (мощная) атака, *chwyt wysokich piłek* / ловити на 2-му поверсі / ловить на 2-ом этаже, *kornięcie dalekim wukopet* / далекий (потужний) удар / дальний удар.

Інші поширювачі ад'єктивного характеру, морфологічно виражені іменниками обставинного значення або прислівниками, домінують також у семантичній категорії “дія + напрямок дії” (1), “дія + інструмент її виконання” (2), рідше – у семантичній категорії “дія (+ адресат) + напрямок дії (3)”. Див. зокрема на таких прикладах:

1) *atakować na bramkę* / атакувати в напрямі воріт / атаковать в сторону ворот, *nagranie od przodu (tyłu)* / розігрувати спереду (ззаду) / разыгрывать спереди (сзади), *strzał na bramkę* / простріл / прострел, *dośrodkowanie ze skrzydła (prawego/lewego)* / навес у центр з (правого/лівого) флангу / навес в центр поля с (правого/левого) фланга, *korąć ku górze* / вдаряти вгору / ударять вверх, *prowadzić piłkę ukośnie* / вести м'яч по діагоналі / вести мяч по диагонали, *przedostać się do przodu* / пробитися вперед / прорваться вперед, *ruszyć w kierunku piłki* / іти (рушити, посунути) за м'ячем / идти за мячом;

2) *dryblować z piłką* / робити фінти / финтовать с мячом, *celować wewnętrzna stroną stopy* / прицілюватися внутрішнім боком стопи / прицели-

ваться внутренней стороной стопы, *gaszenie wewnętrzzną krawędzią stopy* / згортати внутрішньою поверхнею стопи (стопою) / гасить внутренней поверхностью стопы (стопой), *ograć dryblingiem* / обіграти фінтами (фінтуючи) / обыграть на финтах, *przyjmowanie piłki udem* / приймати м'яч на стегно / прием мяча бедром;

3) *blokować drogę przeciwniku do bramki* / блокувати прохід до воріт / блокировать проход к линии ворот, *odciągnięcie przeciwnika od bramki* / відтягнути (відсунути) суперника від воріт / оттянуть (отодвинуть) соперника от ворот, *powstrzymanie przeciwnika przejęciem adresowanego* / затримувати суперника перехопленням паса / остановить соперника перехватом передачи.

Цей ілюстративний матеріал, як жоден попередній, засвідчує здатність терміна-гіпероніма до розвитку гіпонімічних відношень, що відбувається в спосіб приєднання за допомогою підрядного зв'язку одного і більше конкретизаторів. Унаслідок цього постають три- і навіть чотирикомпонентні терміни-словосполучення, які в перекладі зазвичай не зазнають структурних змін. Зміни натомість простежуються на рівні вибору граматичного засобу вираження валентності дієслова. Так, скажімо, ряд терміносполук унаочнюють у перекладі стали закономірність до:

1) заміни прийменниково-іменникових локативів простим прислівником и навпаки (див. *przyjmowanie piłki udem* – приймати м'яч на стегно, *naprągnięcie od przodu* – розігравати м'яч спереду, *korąć ku górze* – ударяти вгору / догори);

2) вибору іншої відмінкової грами в керованому дієсловом поширювачі – як правило, іменнику (нпрд., *przejęcie piłki przez drużynę przeciwnika* – перехоплення м'яча суперником, *biec przy przeciwniku* – бігти біля суперника, *uderzyć piłkę* – ударити по м'ячу, *kontrolowanie piłki* – контроль за м'ячем, контроль над м'ячем);

3) заміни двоконпонентного терміна зі звуженим значенням ширшим семантично одним терміном і навпаки (*blokować zagrywaną piłkę* – блокувати передачу/пас, *główkować* – відбивати головою, *dośrodkowanie* – навіс у центр, *strzał na bramkę* – прострел, *dogrywki* – додатковий час, *prowadzenie i toczenie piłki* – вести м'яч низом).

Зазначені приклади увиразнюють не нову, але щораз продуктивнішу тенденцію до заміни під час перекладу польських девербативів на українські дієслова (наприклад, *chwyt wysokich piłek* – ловити на 2-му поверсі). На думку Діани Вечорек, “у сфері дієслівного означення українське дієслово чітко відокремлюється від польського або російського” (переклад наш. – Ю.Р.)⁹. До цієї закономірності додамо ще дві зауважені нами під час аналізу закономірності. Ідеться про заміну:

⁹ Диана Вечорек, *Глагольность в украинском языке (на фоне глагольности в русском и польском языках)* [w:] *Problemy teoretyczno-metodologiczne badań konfrontatywnych języków słowiańskich*, Warszawa 1991, s. 94.

1. Прикметника з локативним значенням на прийменниково-іменникову конструкцію того ж семантичного навантаження. Див.: *presja podbramkowa* – пресинг біля воріт, *krycie strefowe* – контролювати бровку / лінію.

2. Двокомпонентного (зазвичай) польського терміна на позначення активного суб'єкта з активним дієприкметником у ролі гіпоніма, що конкретизує виконувану ним дію, на українській однокомпонентний термін, виражений віддієслівним іменником (рідше – за допомогою синтаксичної конструкції). Наступні терміни з семантичної категорії “суб'єкт дії” яскраво підтверджують виявлену закономірність, особливо в українській мові (у російській мові ця тенденція не має такого системного характеру): *gracz atakujący* / *нападник*, *grawець атаки* / *нападающий*, *gracz atakujący na bramkę* / *форвард* / *форвард*, *gracz broniący* (*gracz defensywy*) / *захисник*, *оборонець* / *защитник*, *gracz kopiący* / *бомбардир* / *бомбардир*, *gracz podający* / *який подає* / *подающий*, *gracz strzelający* / *стрілок* / *стрелок*, *gracz posiadający piłkę* / *гравець з м'ячем* / *игрок с мячом*, *gracz wrzucający piłkę* / *який вводить м'яч* / *вводящий мяч в игру*, *bramkarz* *nurkujący* / *воротар вискакує* / *вратарь выскакивает* (*вперед*).

Атрибутивний характер конкретизатора в досліджуваній терміносистемі може бути виражений теж за допомогою прийменниково-іменникової конструкції якісної семантики або за допомогою прислівника того ж означального значення. Простежується зазначене в групах термінів, об'єднаних семантичною категорією “дія + її ознака” (1) та “предмет + його ознака” (2). Наприклад:

1) *zatach z biodra* / *замахнутися від стегна* / *замахнуться от бедра*, *zagranie fair* / *чесна гра* / *честная игра*, *chwyt pod presją* / *упіймати* (*зловити*) *під пресингом* / *поймать под прессингом*, *interweniować żywiołowo* / *діяти стихійно* / *действовать стихийно*, *faulować ciężko* / *грубо фолити* / *грубо (жестко) фолить*, *ćwiczenie celności* / *вправи на влучність* / *упражняються в точности* (*удара*), *fair wślizg* / *чистий підкат* / *чистый подкат*, *zabranie piłki w biegu* / *відбір м'яча на бігу* / *отбор мяча на бегу*, *odegranie szybkie* / *швидко віддати назад* / *моментально отдают*;

2) *buty dla sędziego* / *бутси судді* / *судейские бутсы*, *boisko małe* / *малий стадіон* / *маленький стадион*.

Зазначені вище особливості аргументів різного характеру, як, зрештою, сама ієрархізація семантичних категорій, передусім дії, проілюстровані з метою відтворити загальну семантичну мову як засіб конфронтативного аналізу будь-якої системи конкретногалузевих назв у різних мовах. Проектуючи висвітлену семантичну категорію на футбольну систему термінів, вважаємо за можливе умовно назвати її “дії на футбольному полі”.

Якщо брати до уваги традиційне структурно-семантичне вивчення цієї термінології, то варто, на наш погляд, згадати про макроструктурні утворення, або

терміногрупи, виділювані тут. Це зокрема “назви дій, виконуваних з м’ячем”¹⁰, “назви футбольних аксесуарів”, “назви частин людського тіла”, “назви зовнішньої організації гри”¹¹, “назви учасників гри” (відповідно до виконуваних ними функцій).

Переважає більшість цих терміногруп “накладається” також на загальну структурну організацію футбольного жаргону. Скажімо, жаргонні назви на позначення способів опанування та розігрування м’яча, назви футболістів, назви здібностей футболіста на полі, назви суддів і їх дій, назви-характеристики матчу, самого м’яча, гола і под. З погляду традиційної семантичної характеристики системи будь-яких конкретних назв, у тому числі жаргонних, цікавими і показовими видаються нам насамперед назви футболістів, розіграного (конкретніше – подаваного) в певний спосіб м’яча, а також назви суддів і їх дій. Показовими є ці назви через застосовувану тут метафоризацію у їх творенні, а цікавими – через їх неповторність у кожному національному жаргоні.

Так, наприклад, через формальну подібність рухів (дій у цілому) до футбольного сленгу ввійшли вторинні назви на зразок *Taran, Baletnica, Miotła, Panenka, Robinsonada, szczur, Laguna*; через формальну подібність за кольором чи формою жаргонізувалися назви *choinka, świeca, gała, biedronka, czerwień, żółć, wapno, budy, stołeczek* (про подачу), *Czarna zaraza*; через функціональну подібність – *deski, drewno, Proteza, Aptekarz, Drukarz, Szmaciarz, Pokreństwo, piła, siata, Gwizdek, Mózg, Kierownik, Plaster, Przycinaka*.

Так само за формальною подібністю виконуваних рухів і в цілому дій утворилися вторинні сленгові назви футболістів у російській мові – *мертвий, бабочка, полено, їх умінь – «возить» соперника*, а також в українській мові – *випагнути удар, випадати з гри, протягнути м’яч* та ін. Функціональна подібність, у тому числі за наслідком і місцем дії, спричинила появу жаргонних найменувань на зразок *бек, середняк, крупний середняк, мазохист, отработанный материал, валидольный матч, «бей-беги», «з’їсти лідера»* і под. Через просту формальну подібність за кольором або формою постали, своєю чергою, наступні назви: *круглий, шар; бровка, горчичник, апельсини, банан, елочка*.

Футбольний жаргон, будучи масовішим і, беззастережно, яскравішим утіленням ономастичних процесів у футбольній лексиці, вимагає, на наш погляд, окремого вивчення в зіставному аспекті, що набуває актуальності ще й у зв’язку з наближенням значимої події у Європейському чемпіонаті з цього виду спорту в 2012 році.

¹⁰ Ідеться в цілому про способи контролювання і розігрування м’яча, у зв’язку з чим ця терміногрупа може бути поділена на такі мікроутворення: «дії, виконувані під час тренувань», «дії футболістів під час матчу», «дії воротаря під час матчу».

¹¹ Мова передусім про т.зв. стандартні положення в грі та місце їх виконання.

Bibliografia

1. Coleman, Michael. *Sfaulowany futbol*, red. Jacek Drewnowski, Warszawa 2000.
2. *Encyklopedia Piłkarska FUJI*, Katowice 1991.
3. Gifford, Clive. *Zagraj w piłkę: [technika, taktyka, trening]*, Warszawa 2006.
4. *Gramatyka konfrontatywna bułgarsko-polska*. T. 5., cz. 1 (*Typy pozycji predykatywno-argumentowych*), Warszawa 1992, s. 5.
5. Listkiewicz, Michał. *Football: przepisy gry w mini-piłkę nożną*, Warszawa 1994.
6. Magazyn FUTBOL, 2000-2009 гг.
7. Radnedge, Keir. *Encyklopedia piłki nożnej*, Warszawa 2006.
8. Вечорек Диана. *Глагольность в украинском языке (на фоне глагольности в русском и польском языках)* [w:] *Problemy teoretyczno-metodologiczne badań konfrontatywnych języków słowiańskich*, Warszawa 1991, s. 94.
9. Карпець Л.А. *Український спортивний жаргон: структурно-семантичний аспект*, Харків 2006.
10. Краевски, Лех, Ващенко Н.Н. *Оппозиция свой-чужой в текстах кричалок болельщиков футбола (на материале польской, русской и украинской субкультурной лексики)* [w:] *Проблемы семантики языковых единиц в контексте культуры (лингвистический и лингвометодический аспекты)*, Москва 2006, s. 444-453.
11. Никитина Т.Г., Рогалева Е.И. *Футбольный словарь сленга*, Москва 2006.
12. Рылов А.С. *Футбольная терминология*. Словарь-справочник, Нижний Новгород 1997.
13. Савченко А.В. *Футбольные жаргонизмы и фразеологизмы-жаргонизмы и их употребление в СМИ* [w:] *Слово в словаре и дискурсе*, Москва 2006, s. 365-369.
14. <http://www.ukrainiansoccer.net>
15. <http://www.brama.com.ua>
16. <http://www.ukrainianfootball.com>
17. <http://www.ua-football.org>
18. <http://www.fanat.com.ua>

SUMMARY

Football terminology in Slavic languages by context of their structural and konfrontative study

In article the main lines of study of football terms and slang vocabulary is actualized especially in the Ukrainian and Russian and Polish linguistics. By leading the theoretical aspect of this research terminology taken from konfrontative linguistic theory of language-intermediary. Dedicated in her semantic categories acts subject and signs the analyzed vocabulary is illustrated for example in the three aforementioned languages. While illustrations of morphological features the impression of semantics is showd, as well as the national specifics of term-hyperonim's valency. Instead of the traditional view of the appearance and organization system of terms is analyzed secondary name within football slang.